

بي وخته تقاضې

بي وخته تقاضې

اکمل اعلام

۱۴۰۱

Bey WAKHTA TAQAZAY
Pashto Poetry

ماښامونه مې اوردۀ لکه کلون
او کلونه مې کوټۀ لکه ماښام

Ketabton.com

Akmal Elam

اکمل اعلام

بی وخته تقاضی

اکمل اعلام

- د دې کتاب ټول حقوق د ليکوال سره خوندي دي -

ISBN 978-9936-1-0629-1

9 789936 106291

بې وخته تقاضې
د شعرونو مجموعه
شاعر: اکمل اعلام

د کتاب ځانګړنې

د کتاب نوم	:	بې وخته تقاضې
شاعر	:	اکمل اعلام
د پښتۍ مفکوره	:	عبدالوهاب اعلام
د پښتۍ انځور	:	مهدي مسچي
پيزاين	:	اکمل اعلام
چاپ وار	:	لومړۍ
د نشر کال	:	۱۴۰۱

اهدا

که مې ځان ته هم ليکلي يا وييلي
په همه معنی اعلام دی چي اهدا دی

سرليک

چې له ژونده زه څه غواړم او ژوند ما ځيني څه غواړي. د مغرب د بې مېريو نه نيولې د پلي تر محبته، د کابل تر افراطيته او د فارس تر اصالته. ښه ستړی ښه ستومانه. خو لا پوه نه يم چې له ژونده زه څه غواړم او ژوند ما ځيني څه غواړي. د ژوند ټولې تقاضې مې په سر سترگو، خو دا ځيني يې کمال کړي. يا له وخته دومره وړاندې چې سويې نه مې بالا وي او يا دومره معطل شي چې که وشي خوند يې نه وي. زه هم پير پرې نه پوهېږم، نه پر ما پوره پوهيزي چې له ژونده زه څه غواړم او ژوند ما ځيني څه غواړي.

د هندسې او کمپيوټر نه لرې، د روزگار د سرخوږي نه څنگ ته او د جانان د خيالونو نه پټ چې کله زه له ځانه سره کينم. بس يو زه يو مې نوټونه. نه په ژبه بند و واز يم نه حساب د کلماتو. بس چې څه مې په زرگي وي، هغه وایم هغه ليکم. که له ځان سره مې جنگ وي، که جهان سره مې جنگ وي، که خفه يم له جانانه، که له ژونده يم ستومانه. بس يو زه يو مې نوټونه. چې په ذهن کې مې هر څه راځي، پرېږدم يې چې راشي. کله له ځانه سره مشوره کوم چې ويې ليکم که نه او کله بيا اصلاً مشوره نه کوم. د ځان هم نه منم. چې څه راځي هغه ليکم. دا ليکل آخر دومره شو چې يوه مجموعه گۍ ترې جوړه شوه.

د عمر بې وخته تقاضې د ژوند يوه برخه ده. ځيني يې جبران ناپزيرې

بی وخته تقاضی

تقاضی وی خو تیښته ځینی نه کیږي. کله یی منم، کله ورسره لاس او گریوان
یم. د دې منلو او جنجالونو نتیجه دغه وړه مجموعه ده چې د درنو لوستونکو
خدمت ته اهدا ده. هره اصلاح او نقد مو په سر سترگو.

په درنښت

اکمل اعلام

وخت

عبدالوهاب اعلام

۱۷ جولایي ۲۰۲۲

له ژونده یو څه غوښتل هغه که په اندازه وي او یا هم له وخته مخکې او وروسته غوڅتنی وي، کله کله یو لوی نعمت شي. هو نعمت. د پیر څه غوښتنه د چا خودغرضه انا نه، بلکې روح دی او همدا غوښتنه د خواهش له لارې مونږ او تاسی سره اړیکه پیدا کوي. یوه برخه یې چې ولې مونږ هیڅکله په بشپړ ډول مطمئن نه یو دا ده چې روح د لا زیاتو لپاره په طبیعي لتون کې دی. له همدې امله غوښتنې او هیلې تل په زړه پورې تړل کيږي. هو: مگر وخت د عمر د پیریدو په صورت کې یو څه چټک معلومیږي که څه هم فیزیکی وخت یو حقیقت دی. خیالي وخت د وخت په اړه زمونږ درک دی او څرنگه چې انسان لویږي، خیالي وخت ورته لا ګړندی ښکاري.

بل لوري ته د ناراحتۍ لتول یو څه عجیب عمل دی، خو دا یوازینی محدوده ده چېرې چې دوامداره یا د پام وړ وده کیدی شي.

مونږ دا مهال په داسې چاپیریال کې ژوند کوو چې د پیری خلکو هدف آرام لاسته راوړل دی. چې په حقیقت کې زموږ یو لوی شمیر، نه یواځې د هوسا ژوند هڅه کوي، بلکې د ناراحتۍ څخه د تیختې لپاره هلې ځلې هم کوي. مونږ په دوامداره توګه په دې کوښښ کې یو چې د خپلې هوساینې کچه وساتو یا یې لوړه کړو. په هرصورت، یو له سترو مهارتونو څخه چې یو څوک یې زده کولی شي د ناخوښۍ سره د آرامۍ وړتیا ده. اکمل داهنر لري.

د درد لاره مې پیدا کړه ور روان شوم
ور روان شومه سره د څو دردونو

درد مې ولیدو احساس مې کړو په لاره
د درد نښې مې جدا کړې له غمونو

څه خپل درد څه د یار درد څه د اغیار درد
څه د ملک و قام و نام په خروارونو

یو څه درد مې ځان ته نور لاره کې جوړ کړ
څه چې وو هغه مې زیات کړ په چنډونو

سببونه مې د هر درد راپیدا کړل
او دردونه مې ترې جوړ کړل په چلونو

د هر درد دوا مې درد په شانتې درد کړه
په فکرونو په سوچونو په غمونو

يو درد زه شوم يو مې درد شو دواړه يو شو
دواړه يو په نوو طرحو په رنگونو

لا تر دې چې درد اعلام شو اعلام درد شو
چې کوم درد شو کوم اعلام شو د دردونو

همدارنگه درد هم يو څه عجایب زان کی نغښتلي دي. درد هغه فرصت دی چې زمونږ په دید زمونږ د ژوند لارې ننگوي. کله چې شيان ښه پرمخ ځي، مونږ ته ژوند د منلو وړ گرځي، مگر صدمه مونږ د ژوند څنډو ته رسوي، مونږ ته اجازه راکوي چې له يوې نوې افشا کوونکې زاوېې څخه وروگورو او د ځان د خلاصولو لپاره يو حرکت غوره کړو. دا حرکت ممکن د نوي ملگري موندلو، د نوي کتاب لوستلو يا د يو څه ليکلو او يا هم د مختلفو کاروبارونو کې دخپلیدلو په څير وي خو دا حرکت حتمي دی. ژوند لوړې او ژورې لري اما معيارونو او توقعاتو يې پيچیدگي يو څه رڼه کړې ده. که چيرې هيڅ خراب يا سخت نه وي نو بيا به هيڅ ښه يا ساعت تيري نه وي.

د ژوند تعريف دهرچا د نظره فرق لري. اکمل خپل ژوند داسې
انظوروي، که څه هم لږ د ژوند ناخوالو ته متوجه معلوميزي.

د پينځو ورځو ژوندون پينځه سهاره
حوصله ورته پينځه ورځې د شماره

د پينځو گرمو غرمو پينځه تاوونه
باقی یخ دیگر و شام و شب قراره

د خندا پينځه وختونه چې قضا شي
قضايي ورته پينځه سلگۍ په لاره

د شاعر دا مجموعه چې بې وخته تقاضې نوميزي، په
هرشعرکې يې فکري ځواک، د فکر ښکلا، د ژوند لپاره يو مثبت
احساس سره يو ځای يو ځانگړی تخيل او تخليق موجود دی.
د اکمل شاعري لفظي هم ده، چې د يوې ځانگړې پيښې څخه
اخيستل شوی خو بل لوري ته استعاره هم لري، يعنی ډيری
معناوې او ښې ورکې ښکاريږي.

که نور يی وستايم ځيني به فکر وکړي چې مشر ورور يی دی
بايد يی صفت وکړي. نو راځئ چې باقی قضاوت تاسې ته
پريږدم. دا هم د هغه نوی کتاب او دا هم تاسې.

بې وخته تقاضې

څه بې وخته تقاضې زما د عمر
د بازۍ وختونه ځار شول له غربته

شيدايي په طفوليت د زلف و چشم
او باقي متنفر تر عاقبه

په شباب کې د پيرۍ همه خيونه
په پيرۍ کې مستي بې مناسبته

بې خوابي بې رغبتې ځوانه ځوانۍ کې
د دردونو بار انبار بې موقعيته

کله درد د مهر و لطف و وصل و قدر

کله درد د هر اندام بې مصلحته

مو کچله ریش سفیده په خوانۍ کې
څه پیري څه فقیري دراز مده

نه طفلي نه جواني شوه نه مستي شوه
لکه پیر وم له اول له اصالته

په راستۍ چې اوس پیري شوه شباب راغی
بې مودې سعۍ تمثیل بې له قدرته

چې هغه وم چې بوډا ومه بې وخته
او که دا یم سردرگم له اصلیته

څه بې وخته تقاضې زما د عمر
څه اعلام څه زندگي بې شفافیته

دلنشین

که سپین وینستان د زوال لار ده، دلنشین ولې وي
قدر که کرښې د جبین وي ماه جبین ولې وي

زما او ستا شېاب یو ځای تیر شو نو بس دی کنه
د وصل شپه کې به سپین پرکې ماسپښین ولې وي

چې راپخیزې راخوږیزې چې دا ولې ولې
دا زما عشق به ظالم وخت ته نازنین ولې وي

ګوندې ځواني له سره بیا راځي بیا نوی شومه
ګني د هجر فکر دومره آتشین ولې وي

لکه چې ته مې همسفر یې دا دردونه هم دي
چې همسفر تور وي سفر به مې رنگین ولې وي

دا مود عمر تقاضا ده که بس ستري به يو

په هر رښتيا او په هر دروغ به مو يقين ولې وي

اعلام په زړه کې د هر چا مقام ټاکلی ساتي

نوستا نفرت به مې د مهر جانشين ولې وي

واويلا

زما ښار غضب غضب دی زما کلی په ژړا دی
زما ټول شباب په قهر واويلا کې مبتلا دی

زما دین زړه زړه هره زړه یې څو زړې شوه
زما ژبه کې سلګۍ دي نظم و نثر یې فنا دی

رنگ زما د سترګو لارو که دنیا شوه توره سپینه
گلان تور بلبان سپین شو طبیعت په واويلا دی

زما درد زما په زړه وي کموم یې زیاتوم یې
زما اوښکې په حساب دي تبسم مې نا اشنا دی

د بدن اعضا مې ټول خواړه واره دي مسافر دي
څوک د هند څوک د عربو څوک د غرب نغمه سرا دی

دا د ژوند او د وخت پیټی له اوله یوڅه دروند وو
کور مې نشته اوس همدا پیټی هم درد دی هم دوا دی

د اعلام هره لحظه د هر یو رنگ خوازه یادونه
اوس که ښه دی که ښه نه دی کور همدا وطن همدا دی

سايه

زه سايه ستا د قامت شوم
ته لوړيزې ته اوږديزې
زه په تمه د رڼا يم
چې پيدا شي زه پيدا شم
گونډې زه به هم لوړيزم
خو گومان كوم چې شپه ده
دا رڼا د سپوږمۍ نه ده
او د ستورو په ځلا کې
جسم وي سايه يې نه وي
نو زما وجود درغل دی
خو پوهيزمه چې شته يم
دا چې نه ښکارم دا وخت دی
يو ساعت خو به سبا شي
او رڼا به راښکاره شي
زه به هم پکې ښکاره شم
خو که هر څومره ښکاره شم
زه سايه يم وجود نه يم

درد

د درد لاره مې پيدا كړه وړ روان شوم
وړ روان شومه سره د څو دردونو

درد مې وليدو احساس مې كړو په لاره
د درد نښې مې جدا كړې له غمونو

څه خپل درد څه د يار درد څه د اغيار درد
څه د ملك و قام و نام په خروارونو

يو څه درد مې ځان ته نور لاره كې جوړ كړ
څه چې وو هغه مې زيات كړ په چنډونو

سببونه مې د هر درد راپيدا كړل
او دردونه مې ترې جوړ كړل په چلونو

د هر درد دوا مې درد په شانتهې درد كړه
په فکرونو په سوچونو په غمونو

یو درد زه شوم یو می درد شو دواړه یو شو
دواړه یو په نوو طرحو په رنگونو

لا تر دې چې درد اعلام شو اعلام درد شو
چې کوم درد شو کوم اعلام شو د دردونو

زیست و روزگار

ناگزیره د الفت
گریزانه له نفرت
څه عجب زیست و روزگار

نه په تمه د دنیا
نه په غم د آخرت
څه عجب زیست و روزگار

په یوه خندا پخولا
او یو عمر نذاکت
څه عجب زیست و روزگار

زه له تا په شرمو پټ
او ته ما ته خجالت
څه عجب زیست و روزگار

یو زما عقل و نکۍ
او بل ستا قد و قامت
څه عجب زیست و روزگار

ستا جفا زما نصیب
زما مینه ستا حاجت
څه عجب زیست و روزگار

آموخته له درد او رنج
څه راحت او څه راحت
څه عجب زیست و روزگار

زما هر کلام شفا
ستا هر دید د جراحت
څه عجب زیست و روزگار

زما عمر ته زوال
ستا شباب تر قیامت
څه عجب زیست و روزگار

کله درد بی له سببه
کله هسپی مسرت
څه عجب زیست و روزگار

زه خبر یم چی پوهیزې
د اعلام په هر لغت
څه عجب زیست و روزگار

ارزنده

که مې درک و فهم و عقل افتاده وی
نه به دا هسې زعلان نه افسرده وی

انا الحق مجاز په دار, باطل به څه وی
که دې وس کې پس له مرگه اراده وی

زما بس بیگا سبا، سبا بیگا شي
څه به ښه وی که لز عمر ارزنده وی

که ته نه وی زه به څه وم ته به څه وې
که ته نه وی ته به هم لز آسوده وی

غلامي مې بیهوده قبوله نه کړه
که ښکاره وی نو یو څه به بیهوده وی

دا رڼا ده که پرده زما په سترگو
دا اعلام به داسې نه وی که پرده وی

د وخت سرعت

ماښامونه مې اوږده لکه کلونه
او کلونه مې کوتاه لکه ماښام

له مقامه راخطا په څه شتاب شوم
راخطا په بل منزل په بل مقام

زما قدر خو دې بالکل په تانه وي
ستا په نام هسې بې نام شومه بدنام

په اظهار مې څوک بندیز لگوي نه شي
زما زړه زما نظر زما کلام

کله غاړه عبادت شي کله تينېسته
بندگي او دشمني دواړه اعلام

مولا

موعظه و نصايح دې تمهیدي دي
زه مسلم ابن مسلم ابن مولا یم

ته فریب کې د قبضې ساز و تصویر یی
زه مولا یم له دې ټولونه بالا یم

د غفلت تیاره یلدا نه هم اوږده ده
له قرونو منتظر ستا د سبا یم

مشاکل او مصایب خو عارضی وي
چې په څه مې رب رضا وي زه رضا یم

ته هزار هجر و نفاق و نفرت راوړه
زه به صدهزار په تمه د اشنا یم

په اعلام د نابلدو گمان مکره
زه مولا یم تا نه دوه گوټې سیوا یم

خبرې

څو خبرې مې په زړه دي
که یی نه وایم کړېزم
که یی وایم شیطاني ده
که یی پټ کړم خیانت دی
په خوښۍ خندلی نه شم
اوبښکې پټې توپومه
ښه بې رنگه بې اواز
بې مطالبه بې مرامه
بې ارزشه بې ثباته
شپې او ورځې دي تیريزي
نه گفتار د خپلې خوښې
نه کردار د خپل شخصيته
نه مې ژوند په خپله خوښه
نه د مرگ تاریخ معلومه
هره ورځ د شپې په تمه
هره شپه آرزو د ورځې
خو نه شپه ښه ده نه ورځ ښه

هسې شپه شي او سبا شي
بس سوچونه او فکرونه
خو افسوس چې بدتريزي
د اعلام هسې حالت چې
د سوچ هم حوصله نه وي

خفگان

په ځان باندې خفه یم په جانان باندې خفه یم
د قام و نام په حق جاویدان باندې خفه یم

نه تا وینم نه ځان وینم نه حب شته نه وفا شته
په اوج د دې خفگان کې په خفگان باندې خفه یم

خو مرگ وي یو ځل راشي یو ځل تیر شي کیسه ختمه
لحظه لحظه د مرگ ظهر و کتمان باندې خفه یم

په خپل دین و مذهب و دود دستور مې تربیه کړې
ته لارې اجنبی شوې ستا کفران باندې خفه یم

د ساز و رنگ حدود یوه نقطه کې خلاصه شو
په خپل هنر ادب نظم و الحان باندې خفه یم

همدومره به بالا و مچی راوغورخیدم درز شو
په شته ناتوانۍ او نشت توان باندې خفه یم

یو وخت به بیا راجیگ شم بیا به جیگ شم نور به جیگ شم
اعلام که په نزول د خپل وجدان باندې خفه یم

فرعوني

ستا د عشق هره خبره اكنوني ده
خو زما عقل و ذكى افلاطوني ده

ته د رنج و درد له كيڼه ناخبره
او زما هره لحظه دگرگوني ده

ستا جهان همه بازي لهورو لعب دی
زه ژوندی یم هره سا مې ميليوني ده

د دزدانو قاتلانو مينځ کې اوسم
نو چې پاک یم ارواح مې بيروني ده

زما درد ته درمان ته نه يې پوهيزم
زما درد زما له درده بدوني ده

موسوي دعا ساتلی یم اعلامه
گنې درسته جامعه مې فرعوني ده

ولې

وايي هر څه چې کړې هغه به ريښی
زه گلان کرم زوزان ريښم چې ولې

زما درد د آسمان سترگه لمده نه کړه
خود به ستوري د آسمان ريښم چې ولې

که مې آه نابود ناچار ناکامه نه کړې
زه به غوښې د خپل ځان ريښم چې ولې

د اغيار په خوله د يار له سره تير دی
ځمه پوزه د خپل ځان ريښم چې ولې

که په تخت زما بچي زما نيکه مري
نوزه تخت د سليمان ريښم چې ولې

د ولس وژل میړانه بولي خلکه
حُم شمشیر د قهرمان ربیم چی ولی

ارمانونه د اعلام زړه کی کرلي
خه به وایم چی ارمان ربیم چی ولی

دین او کفر

زه د رب خلاف راوتی
سور کافر یم د انعامو
د شیطان طالب علم
او دشمن د مومن نامو

رب چې څه راپیرزو کړي
زه په رب که پرې مشکور شم
دا وطن به وړانومه
که کافر شم که مفرور شم

که کافر یم زه به وایم
تاته دا اجازه نشته
زه به تاته کافر وایم
ستا د پاره سجده نشته

که په بڼه عمل یی گورم
په والله مرگ یی روا دی
که عمل یی بد بدتر وي
زما ورور زما مولا دی

ته به حق نه وايي چې شه
يا مې ظلم ته حق وايه
چې په ما يې ايمان راوړ
نو بيا څه غواړي له خدايه

زما علم په کار نه دی
خپل بادار مې خپل آيين دی
چې هغه راته څه وايي
بس هم هغه زما دين دی

د دنيا هر امر کفر
يو وژل د ثواب کار دی
يا مې وژنه يا دې وژنم
زما سر د جهله جار دی

کيسه

نو بس دغسې کيسه ده
چې يې زور راباندې بره
نه په گفټ نه په خبره
نه د قام نه د تېره
او په درد مې خوشاليزي

چې يو لړې شي لس راشي
د هغو نه ورسوا شي
او اخته په ناروا شي
نه ختميزي نه سميزي

نصيحت پرې اثر نه کړي
غولول چې هسې څه کړي
په شوتلو کې واخه کړي
د امير په نوم ياديزي

د غماز په خوله باور کړي
 د ريباره لرې سر کړي
 خپلو ورونو سره شر کړي
 خو دنيا ته نه ښکاريږي

ټول کافر گڼي د مخې
 خپل مذهب د خپلې خوښې
 څه عقدې پي زړه کې خښې
 د شیطانه جوړ پاريزي

زه به څه وایم چې څه یم
 د همدوی د کور کاله یم
 که هر څومره ترینه ښه یم
 اعلام دوی سره یادیږي

بدلون

بد مې مه بوله یو وخت خو گوره بڼه وم
له یوې ادا دې سل حل تاویدلم
په خندا دې غوړیدل د زړه گلونه
په خبرو به دې روح روان تازه شو
د دیدار د انتظار دردونه های های
د دیدار دردونه دې نه پسې زیات وو
شب و روز زیست و روزگار راځینی پاتې
بس یو ته یو ستا یادونه یو دردونه
زما ژوند زما حیات د حیات هیله
همه ته وې همه ته وې همه ته وې
اوس روزگار یو څه کارونه را په سر کړل
لږ مې فکر د وسعت په لور روان شو
په وسعت کې ځای زیاتیزې پام دې اوسه
ستا مقام په خپل مقام دی بدل نه دی
زه اوس هم هغه اعلام هغه اعلام یم
خو د ژوند د تقاضو جواب لازم دی

زه که ته

په لعن و سب دې که رابولم په فدا که په خُار
يا بن الغريبه نه خپليزې نه سمیزې نه یار

ته سراپا زما په ذهن و فؤاد لهو و لعب
زه همه دم د بل سهر د بل سبا انتظار

دې اعتدال دې تحمل مې لا حدود منلي
له حده پار د زرگر سل د آهنگر یو گوزار

د اسمان سر شه یو وینبته سره دې نه سموم
زه مستقل ستا په سر سر، د سر په سر دې بادار

د ژوندانه له تاب و خمه بڼه ستومانه ومه
ستا سیاست نوي غمونه نوی خم نوې لار

اعلام په یو دوه کې حیران له تصامیمو وتی
چې څوک مومن دي څوک مسلم څوک خوارج څوک کفار

ناچاري

چې دې نوم اخستی نه شم
د غماز د ترس و وهمه
هسې نه چې دا اواز مې
يا ستا مينه په کاهش کړي
يا زما عمر را کم کړي
خو په زړه کې راته گران يې
محترم يې معظم يې
ستا سوچه مينه چې گورم
هره ورځ درميښتم
ستا خلوص او شجاعت ته
زه همه سلام سلام يم
خو پاريزمه ځنگل کې
نه ښکاري نه مسلح يم
زړه مې غواړي خو ناچاره
چې دې نوم اخستی نه شم

فطرت

زما زړه خو داسې نه وو چا بدل کړ
آموخته یې د دنیا په چل و ول کړ

ما خو سپینې اوریدې سپینې ویلې
په دې سپینو مې تک سپین دا تور اور بل کړ

د فطري حواسو مخې ته مې نه شې
کفر نه شو که مې ستا حسن اول کړ

د غمازو منډې ترړې دومره تیزې
چې زما غریب مزل یې پکې شل کړ

زه د خپل فکر صاحب د خپلې خوښې
تا زما په خپله خوښه جوړ غوږل کړ

که خندا ته مې پریزدې غمونه یوسه
ستا غمونو رانیزدې زما اجل کړ

په اعلام نور تش په نوم وصل ثقیل دی
ژوند فراق زما د همه عمر مل کړ

آئینه

د آیین مخ ته ولاړ او ځان ته گورم
که مې ځان ته لږ خپل ځان ته گوندې پام شي

که ښکاره راته د څو کلونو درد شي
که یې ووينم او زجر مې تمام شي

عکس د مینې د احساس عکس د رښتیاو
لا اقل که یې معلوم قد و اندام شي

که مې سترگو کې تصویر د یار ښکاره شي
که ښکاره شي او ښکاره راته مدام شي

په جبین د عمر کرښې که تقدیر وي
تریو تندي گوندې سبب د ښه مقام شي

لږ د رنج و غم دا شکل که ښکاره شي
که ښایسته وي چې مې زړه ورسره رام شي

د آيينه هم څه پير خوشاله نه يم
تک سپين پرک وي، تک تور تم شي چې اعلام شي

ابتسام

ابتسام دې جو ابري شمس پرده پوښه
نور جاري سرور طاري ستا له آغوشه

روی برتر چشم احمر ادا قاتله
حلاوت د صوت رسا تر هره گوشه

غیر مطلوبه غیر مرغوب خو گوره پروت دی
د محبو قتل عام دا ستا له دوشه

له حیاته مې دا څو کاله درکم کړه
د وصال زمان خالي له عقل و هوشه

د حب بیع و ربا ټول تا ته حلال دي
یا نصیب یا زما حبه پرفروشه

یا به ته یې یا به دین و عقل و علم
زه صایم ستا د بنکلا د خور و نوشه

د اعلام عمدي غفلت خوښه یی اوري
ستا د حسن داد فریاد صدا خاموشه

د درد داستان

زما دغومره زامن وو
یو پاکتر یو انجیر شو
یو مولا یو نظامي شو
یو تجار شو پیسه دار شو
یو مشیر شو د خواصو
یو کاسب شو عام سړی شو
یو خارج کې مسافر شو
یو لږ وران بی تربیه شو

زه د ټولو اب و جد وم
زه د ټولو د سر سیوری
ماته ټول یو شانتي گران وو
زه په ټولو باندې گران وم

د پسخود خټو کور وو
یو زړه غوندې راډیو وه

د درملو يو څو بوټي
يو، يو پزى چره ايز وو

غريبي نه وه كافي وو
د هغه وخت تقاضا وه
يو دوكان وو يوه څا وه
په خطونو رابطې وې

زه رالوى په سوچه غوړو
نبه تندرسته له ازله
زړه مې فيل ځيني كلان وو
او د دغو ټولو كور وو
ټول قانع په خپله برخه
ټول مشغول په خپل روزگار وو
خوشالي وه قناعت وو
د دې ټولو محبت وو
نو د دې په ځاى چې زوړ شم
ورځ تر بلې ځوانيدلم

د همه و کور ودان شو
د همه و اولادونه
د همه و خپل کورونه
د همه و زندگي شوه
هر اولاد د بل نه ټکلی
هره پیغله د سر تاج وو
هر ماشوم لکه ملک وو
هر یو ځوان مې برکت وو
ژوند مې هسې تیریدلو
گویا زه چې جاویدان یم

چې د چا د بد نظره
د شیطان مې کور ته پام شو
په کلاره په تدبیر یې
څه کیسې فلسفې جوړې
د بدلون د نامه لاندې
گمراهۍ ته شروع وکړه
دې تمامو ته واعظ شو
بیل بیل وعظ بیل بیل علم

حرص و وعد د مقاماتو
د فلوسو د اموالو
د قوت طاقت د حکم
د رواو نــــــــــــارواو

ده د ټولو زړه سیاه کړ
د خپل حاله د یو بله
چا وییل چې ساینس مهم دی
چا وییل ډاکټر کافر دی
چا فتوی د قتل ورکړې
نوم د کفر و دهر خور شو
ټولو یو بل ته عطا کړل
نبه اسم د حیواناتو
یو په بل بی اعتباره
او یو بل ته سره غله شو
ماشومانو سره کټ مټ
پل په پل د ابا کیښود

سره ونښتل د مخې
د يو بل اهانتونه
او يو بل ته سپکې سپورې
يو ويل چې زه سهي يم
بل ويل زه مسلمان يم
يو ويل زه يم په حقه
بل ويل ته تاواني يې
سپکو سپورو نه ورپورته
وار گوزار پکې شروع شو
بدبيني شوه دشمني شوه
سره دغومره پردي شو
چې قتال يې هم شروع کړ

دې حالت ته دې پرامې ته
دوه کسان په تماشه وو
يو خو زه چې مې اولاد وو
په سرو سترگو مې ژړلې
په ارمان او په رغبت چې
هغه زوړ وخت به رايا د شو

بل شيطان يې تماشين وو
په خندا په مسخرو وو
کله يوته پسه پسه
کله بل په بل هلاکه
کله مرگ په نوم د مينې
کله دين کله دنيا وه

خوزه خپل ځان کې مشغول وم
دا بچي خو ټول زما وو
د قاتل مقتول مې دواړه
خپله وينه خپل وجود وو
ژړاگانو باندي ستړی
د دنيا نصيحتونه
خو شيطان ما نه تکره وو
زما علم کلام هيڅ وو
هغه تيرې خوشالۍ مې
داستانونه او قصې شوې

چی په کومه گونا داسې
د خپل ځان په وینو رنگ شوم

آیا بیا به داسې وشي
چی مې هغه کور هغه شي

مجنون نسل

سپين گفټار او سپين جبين سره جوړ نه شو
نو که زیستم یا دروغگو یا رو سیا یم

هر یو لفظ ته مې سوونه انتقاده
چی مجنون یم که سویه کې لږ بالا یم

د وجدان د خجالت ته چې راوځم
یار تربور دوست و رفیق ته نا اشنا یم

تنهایی زما عمدي انتخاب نه دی
چی د هر دره جواب یم نو تنها یم

دا زما ارثي الم به ما سره ځي
د مجنون نسل اخره بقایا یم

له خفتنه تر سبا بیا تر خفتنه
چی په تا یم نو غمونه سراپا یم

د اعلام د قلب و ذهن اختلال یم
هرجایي یم هم اینجا یم هم آنجا یم

ترس

زما ترس طبیعي نه دی
له ازله مدافع وم
چی د چا مې زړه کې ترس دی
هغه ما نه قوي نه دی
خو وړوکی چې رالوی شوم
له اباو له اجدادو
بس همدا راته زوتیزي
چې پارینه پار ضرور دی
پار احتیاط دی پار بقا ده
ته که پایې په پار پایې
زه با گفته با ادبه
ټول مې ومنل پارن شوم
کله ترس د درد و مرگه
کله پار د غریبې نه
کله حفظ د آب و رو شي
کله کله له شیطان نه
د دې ټولو یو خبره
اوس له پاره هم پاریم
دا لا څنگه زندگي شوه
دا زه څنگه تربیه شوم
که دا ترس مې فنا نه کړو
نواعلام پکې فنا دی

ترس

یو څو لیل و نهاره خو مې پرېزده چې زه زه شم
مفید شم که مضر شم که مضر شم لا به ښه شم

تاریک ارمان کاذبو رڼاگانو کې درغل دی
پیدا به شو ته اشک چشم عشق زه به رانجه شم

خدا سلیقوي اجتماعي خو زه خسته یم
یو څو شیبې که اصل شمه اصل په خپل زړه شم

حوس په عشق کې ورک هله آغاز زما د عشق شو
عاشق یم چې په شپه د وصل پوب په خوب ویده شم

د عمر درد په یو لحظه دیدار څنگه رغیزي
های درده بی غیرته زه به ستا د کوم خواله شم

ښه گورې ښه زما د فکر اوج باندي پوهیزي
را جگ شه لږ راپاڅه چې دې خاک پا له زړه شم

د ژوند په رنگینو کې ساده اعلام درغل شو
ته ته شه چې زه زه شم چې خبر په زه او ته شم

تنهایی

هر یو فکر په خپل زړه تمام رویا په خپله خوښه
پکې ورک د حسن شوق د فراق درد د وصل نښه
چی دا زه په تنهایی که تنهایی په ما خوشاله

چی تنهایم زه باچا یم زه قاضي زه رعایا یم
چی مې څنگه ځان ته خوښه وي هم هغسې ځان ښایم
چی دا زه په تنهایی که تنهایی په ما خوشاله

نه طعنی نه پیغورونه نه حساب غواړي نه ناز کړي
نه مې کم بولي نه زیات نه اواز اوري نه اواز کړي
چی دا زه په تنهایی که تنهایی په ما خوشاله

خپل اصرار را اخلو زږدو کله په زور کله په مینه
د وفا دود ته مایل دور د اغبارو د آینه
چی دا زه په تنهایی که تنهایی په ما خوشاله

زما زړه چې سره مرو که سره پایو خپل جهان کې
که ورکیزو که پوویزو په عیونو د جانان کې
چې دا زه په تنهایی که تنهایی په ما خوشاله

غمازان مو ټول جهان بی استثنا حتی له یاره
له دوستانو گریزان په پټه پټه لا له ریباره
چې دا زه په تنهایی که تنهایی په ما خوشاله

ستا دیدار د زړه قرار خو تنهایی به څنگه کیزی
له اعلامه ته سنگین خو تنهایی په تا درندیزی
چې دا زه په تنهایی که تنهایی په ما خوشاله

پیڅکه

د خوبونو یوه پیڅکه د افکارو یوه څنډه
چی ستا یاد پکې دیره وو ما راغونډه کړله غونډه

څه دردونه راسره وو څه غمونو را په شا کړه
د مبهم منزل په لور مبهم سفر په وچه منډه

ور روان مخ په قبله د سرو کاپرو په خبره
محجب د چا په خوله د چا په فکر په برېنډه

که په کرښو د جبین وي نو ته هم راسره لاړ شه
ما بلا پغړې وخورې اشنا په خپله ټنډه

معصومیت په ما تمام خو چی دا ولې وژل کیږم
یا شهید شم یا یتیم شمه یا بوره شم یا کونډه

د حیات عجب قانون د روزگار لا عجب ترتیب دی
د شباب نه تر پیری پرش جهش له هره څنډه

د اعلام د زړگي زور د عمر سختو بدو کم کړ
گني تل بڼه استوار وم ستا د یاد له پکه پڼه

میلمه

د دلبر د کلي ضيف رابرابر شو
زه حيران چې پي په څه پزيرايي کړم

اول جوړه ميلمستيا کړم د گيلو نه
که قصه د رنج و غم د دارايي کړم

حسابي د خپلو تويو اوښکو ورکړم
نهفتن پي چې له حايه هرجايي کړم

ورښکاره تقلبي خندا د عمر
که صادق شمه دا کذب نهايي کړم

د وصال د خوشيو عجيب يادونه
چې پي زه په دا روزگار رهنمايي کړم

کله وایم چې په چوپه پي رخصت کړم
کله وایمه چې جوړه رسوايي کړم

خو اعلام یمه فطرت کې مې پښتو ده
د میلمه سره فطرتاً آشنایي کړم

رڼا او تياره

د پينځو ورځو ژوندون پينځه سهاره
حوصله ورته پينځه ورځې د شماره

د پينځو گرمو گرمو پينځه تاوونه
باقی یخ دیگر و شام و شب قراره

د خندا پينځه وختونه چې قضا شي
قضايي ورته پينځه سلگۍ په لاره

نه زه ته شوم نه ته زه لا اقل يو وار
ته به څه شې زه به څه له خپله واره

باقي شپه ده تور تمونه دي تياره ده
د پينځو گرمو يوه نه ده تياره

ته رڼا د لمر خوندي کړه په مسکا کې
زه به تاو د افتاب پټ کړم له غباره

ته زما زړگی رڼا کره په تیاره کې
زه به گرم کړم ستا خیال د زړه په داره

که رڼا یی د اعلام د زړه قرار وي
باقي تکه توره تینبته له دې حاره

رڼا او تیاره

چې په کاني باندې داسې
وخت په وخت قطرې د سختو
راوريزي او تيريزي
په کلاره په کلاره
نه يې غز وي نه رنګونه
نه د چا ورته څه پام وي
خلک سيخ ورنه تيريزي
وايي کاني بلا نه خوري
خو قطرې لږې سيوا شي
کاني رو رو سوري کيزي
آخر لاره پکې وشي
بيا هم پام د چا ور نه شي
دا لا کاني دی چې ټينګ دی
که بشر زما په مثل
په دا شان ورته کلونه
مياشتې تيرې کړي او سخت وي
نو يا کاني بې قدرته
يا اعلام د کاني سخت دی

ورک حان

زما عقل څه یو سړ دی
کله سیر کړي د سماو
کاینات زړه زړه کړي
د دنیا و ما فیها نه
زړه هم تمنا نه کړي
په خپل ذات کې داسې غرق شي
چې پخپله نه پوهیږي
چې زه څه زما وجود څه
بیا راپاڅیږي بیدار شي
په بني اړخ وي یا په چپ اړخ
د فناو شمیر شروع کړي
کله نام کله مقام وي
کله زور کله دستور وي
کله هیله د لا نورو
د سرریع غنې او امن
دا بل اړخ یې بیا بدل وي

څه گيلې گوزارې ځان نه
څه د خپلو د پرديو
د چالز شان بڼه جبل شي
د چا پير بڼه ناپديد شي
خپل وجود ته بې ارزشه
او غبا په تعقل کې
دا خو سمه ريشخندي ده
زه به څه وایم چې څه یم
که دې ځان چرته پیدا کړ
چم گاونډ ته بې اعلام کړه

BEY WAKHTA TAQAZEY

Pashto Poetry

ماښامونه مې اوږده لکه کلونه
او کلونه مې کوتاه لکه ماښام

ISBN 978-9936-1-0629-1

9 789936 106291

Akmal Elam

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library